

PUUMARKKINATYÖRYHMÄN KOKOUS 1/2023

- Aika** keskiviikko 18.1.2023 klo 10.00–12.00
- Paikka** Niskavuori, Hallituskatu 3-5 ja etäyhteyksin
- Osallistujat** Antti Kurvinen, pj
Tuula Packalen, vpj.
Erno Järvinen
Tino Aalto
Sauli Brander (etänä)
Jyri Inha
Lauri Hyytiäinen
Juha Jumppanen
Matleena Kniivilä (etänä)
Heikki Kääriäinen (etänä)
Karoliina Muukkonen (etänä)
Marko Mäki-Hakola (etänä)
Karoliina Niemi
Rauno Numminen (etänä)
Kari Palojärvi
Janne Partanen
Anna Rakemaa
Reima Sutinen
Eija Vallius (etänä)
Satu Rantala, siht.

- Asiantuntijat** Matti Virkkunen, Suomen metsäkeskus
Markku Remes, Suomen metsäkeskus
Juha Roppola, MMM
Josefiina Tiainen, MMM

MUISTIO

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (liite 1)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.07. Muistiossa ennallistamistavoitteisiin liittyvään kohtaan tehtiin tarkennus muotoiluun. Hyväksyttiin muistio tehdyin muutoksin.

2 Ajankohtaiskatsaus, ministeri Kurvinen

Ajankohtaiskatsauksessaan ministeri Kurvinen totesi metsäasioiden olevan tällä hetkellä julkisuudessa esillä erittäin paljon. Ne ovat iso kysymys niin kotimaan kuin Euroopan politiikassa. Kurvinen korosti, että vaikka metsäkeskustelu onkin aika ajoitin epämukavaa, niin se voi tarjota myös metsälalle mahdollisuuden välittää tietoa ja kertoa metsien merkityksestä laajemmin. Kurvinen kannusti metsälalla työskenteleviä suhtautumaan keskusteluun tällä asenteella.

Eryityisesti EU-näkökulmasta suuri kysymys on, onko metsien käyttö ja aktiivinen metsätalous enemmän ongelma vai ratkaisu biodiversiteettikysymyksiin ja ilmastopolitiikkaan. Kurvinen korosti tämän olevan Suomen osalta myös iso teema eduskuntavaaleissa ja hallitusneuvotteluissa.

Katsauksessa tuotiin myös esiin se, että metsäkatoasetuksessa ei päästy tavoitteisiin Suomen kannalta. Myös tässä Kurvinen näkee kysymyksen olevan,

nähdäänkö metsät ongelmana vai ratkaisuna, ja minkälainen on suhtautuminen metsiin. Hiilinelukeskusteluun liittyen Kurvinen korosti, että kysymys on vuosien ja vuosikymmenten toiminnasta. Kurvinen kannusti metsäsektorin toimijoita, tutkijoita ja elinkeinoelämää olemaan nyt ja jatkossa aktiivisesti mukana keskustelussa biodiversiteetistä, hiilineluista ja metsien käytöstä.

Eduskunnan osalta metsiä koskettavina teemoina nostettiin esiin maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU) ja sopeutumissuunnitelma (KISS). Ensi viikolla nielupoliittisia kysymyksiä tullaan sivuamaan hallituksen ilmastopoliittisessa iltakoulussa. Lisäksi Kurvinen kertoi ilmastopoliittisen ministerityöryhmän kokoontuvan ja käynnistävän valmistelua ensi vaalikautta varten tarkastellen mm. LULUCF-sektorin hiilensidontaa, hakkuiden informaatio-ohjausta sekä Metsähallituksen toimintaa. Kerrottiin, että varsinaiset tiekartat tehdään touko-kesäkuussa. Lisäksi ajankohtaisina asioina nostettiin esiin, että maankäyttömaksusta istuva työryhmä saa työn valmiiksi huhtikuussa ja metsälain ilmastoarviointia valmistellaan. Myös Metkan kerrottiin olevan valmis. Lisäksi Kurvinen totesi, että metsäalan kannalta olisi arvokasta, jos harvennusten laadusta pystyttäisiin viestimään yhtenäisenä puumarkkinatyöryhmänä. Hän korosti, että reagointi keskusteluun olisi viesti vastuullisesta suomalaisesta metsätaloudesta ja olevan siten kaikkien etu.

Ministerin ajankohtaiskatsauksen jälkeen puumarkkinatyöryhmässä keskusteltiin. Metsähallitukseen ja valtion metsiin liittyen oltiin huolissaan julkisuudessa käytävästä keskustelusta hakkuiden keskeyttämisestä. Kaiken kaikkiaan tärkeänä pidettiin informaatio-ohjausta ja vuorovaikutusta. Kurvinen kertoi suhtautuvansa rakentavasti ympäristöministeriön suunnalta tulleisiin toiveisiin tiettyjen yksittäisten Metsähallituksen kohteiden suojelusta, mikäli löytyy alueita, jotka eivät vaaranna metsätaloutta. Kerrottiin myös, että ensi vaalikauden valmisteluun liittyen tullaan asettamaan poikkihallinnollinen virkamiestyöryhmä, joka pohtii tulevaa vaalikautta varten maankäyttösektorin ilmastotoimia, jotka liittyvät muun muassa metsälakiin, hakkuisiin, hiilinelujen vahvistamiseen sekä lannoitusasioihin. Mainittiin myös, että hallituksen sisällä lannoituksen kannatus ja ymmärrys on vahvistunut ja lisääntynyt. Tänä vuonna Luke ja Syke toteuttavat Metsähallituksen alue-ekologisen suunnittelun arvioinnin. Työ on alkanut ja valmistuu tämän vuoden loppuun mennessä.

Biodiversiteettistrategiassa esitetty suojelutavoite nähtiin haastavana. Todettiin kuitenkin, ettei suojelutavoitteille ole vielä poliittista hyväksyntää. Nähtiin harmillisena, ettei hyvin tärkeään asiaan ole kyetty hakemaan yhteistä näkemystä.

MTK kertoi julkaisseensa 17.1.2023 hiilineluihin, metsien kasvuun ja hakkuisiin liittyvän ilmastopoliittisen mallinsa. Kooste MTK:n metsäpoliittisista ilmastokeinoista on luettavissa MTK.fi nettisivuilla.

3 Tiedoksi markkinakatsaukset (liitteet 2a, 2b ja 2c)

Tuotiin tiedoksi ennakkoon toimitetut markkinakatsaukset (Metry, Sahateollisuus ja MTK).

Käydyssä keskustelussa nostettiin esiin kansallisen metsästrategian toimeenpano. Nähtiin, että on tärkeää käynnistää toimeenpano heti. Nähtiin, että olisi tärkeää pystyä rauhoittamaan julkista keskustelua metsien käytöstä ja luomaan uskoa sekä tuomaan esiin mahdollisuuksia. Taloudellinen epävarmuus ja epävarmuus tulevaisuudesta nostettiin huolenaiheena esiin. Muun muassa poliittinen epävarmuus heijastuu kotimaassa tehtäviin investointeihin. Muistutettiin, että

hallitusohjelmassa on kirjaus, jossa taataan yrityksille vakaa ja ennustettava toimintaympäristö. Tällä hetkellä metsäsektorilla ei sitä nähty olevan.

4 Ajankohtaiskatsaus metsätalouteen liittyviin EU-asioihin, Juha Roppola, MMM (liite 3)

Juha Roppola esitti puumarkkinatyöryhmälle ajankohtaiskatsauksen metsätalouteen liittyviin EU-asioihin. Tällä hetkellä meneillään on paljon ajankohtaisia ja vaikeita asioita. Roppola korosti vuoropuhelun tärkeyttä.

Puumarkkinatyöryhmän keskustelussa nostettiin esiin huoli metsäosaamisen vähäisyydestä komissiossa. Taksonomia-asetuksessa nähtiin edunvalvontatyön toimineen. On tehty suuri työ, jotta eriävä mielipide on saatu esitykseen. Haasteellisesta metsäkatoasetuksesta oltiin hyvin huolissaan. Nähtiin, että metsäkatoasetuksessa valmistautuminen implementointiin tulee aiheuttamaan yrityksille paljon byrokratiaa. Haasteina nostettiin myös esiin, että mm. alkuperäinen hallintajärjestelmä pitää rakentaa uudella tavalla. Nähtiin, että viranomaisten ja yritysten tulisi käydä keskustelua. Pidettiin myös tärkeänä, että yritysten kanssa käytäisiin läpi, mitä asetukset tulevat käytännössä vaatimaan ja edellyttämään heiltä.

Ennallistamisasetuksesta Luke on tehnyt selvityksen. Tuotiin tiedoksi, että Luken järjestämässä webinaarissa käsitellään ennallistamisasetusta ja sen vaikutuksia luonnonvarojen käyttöön.

Keskustelua käytiin myös seuraavasta komissiosta ja komission ohjelmasta. Nähtiin sekä haasteena kuin myös mahdollisuutena se, että Suomessa uusi hallitus aloittaa vuosi ennen uutta komissiota. Tulevalla hallituksella on vuosi aikaa valmistautua. Pidettiin tärkeänä, että Suomi tulisi ajamaan uuteen komission ohjelmaan yhteistä talouspoliittista ja metsäpoliittista viestiä.

Ehdotettiin, että puumarkkinatyöryhmässä mietittäisiin, mitä komission uuteen työohjelmaan halutaan tuoda. Tähän ehdotettiin työnimeksi ”metsien käyttö on ratkaisu”. Korostettiin, että kun mietitään työohjelmaan otsikoita, niin sen lisäksi pitäisi olla mietittynä, mitä toimenpiteitä halutaan tehdä otsikon alla. Ehdotettiin puumarkkinatyöryhmän hyödyntämistä seuraavan komission ohjelman valmistelussa. Kirjattiin pöytäkirjaan puheenjohtajan pyynnöstä seuraavan kokouksen teemaksi komission työohjelmaan vaikuttaminen.

5 Ensiharvennusten korjuujälki -selvitys, Matti Virkkunen, Markus Remes ja Anna Rakemaa, SMK (liite 4, liite 5)

Matti Virkkunen, Markus Remes ja Anna Rakemaa Suomen metsäkeskuksesta esittivät selvityksen ensiharvennusten korjuujäljestä (liite 4).

Puumarkkinatyöryhmässä esitetyt tulokset nähtiin erittäin huolestuttavina. Korostettiin, että tässä jokaisella toimijalla on parantamisen varaa ja yhteistyötä tarvitaan. Pohdittiin, miten toimijoiden laadunseuranta ja omavalvonta eroavat Metsäkeskuksen tarkastuksen kriteeristöistä ja toteutuksesta. Lisäksi pohdittiin, kuinka seurantaa ja tulkintaa voitaisiin parantaa ja yhdenmukaistaa. Puumarkkinatyöryhmässä kritisoitiin Metsäkeskuksen toimintatapaa ja viestintää. Nähtiin, että asia olisi pitänyt käydä toimijoiden kanssa etukäteen tarkemmin läpi. Nostettiin esiin näkemys, että olisi pitänyt tutkia tarkemmin, miksi Keski-Suomen tulokset ja Metsäkeskuksen valtakunnalliset tulokset eroavat toimijoiden sekä VMI:n tuloksista. Pidettiin tärkeänä selvittää ennen jatkotoimenpiteitä laadunvalvonnan eroavaisuudet ja tuoda esiin, miksi yritysten ja Metsäkeskuksen

laadunvalvonnassa on eroja. Nähtiin, että kyse on isosta metsäsektoria koskevasta asiasta, joka herättää edelleen runsaasti kysymyksiä.

Virkakunnassa valmisteltuun ja vasta kokouksessa yhteiseen käsittelyyn tuotuun kannanottoon tutustuttiin kokouksen aikana. Kannanotosta ja sen käsittelytavasta keskusteltiin. Kritisoiitiin nopeaa aikataulua ja sitä, ettei luonnosasiakirjaa tuotu ennakkoon tutustuttavaksi jäsenistölle. Tärkeänä nähtiin, että nyt valmisteltavassa kannanotossa tuodaan esiin puumarkkinatyöryhmän ja koko metsäsektorin halu siitä, että hoidetaan metsät hyvin ja suositusten mukaan.

Yhteinen kannanotto nähtiin erittäin tärkeänä ja se päätettiin julkaista (liite 5). Lisäksi on tarpeen teettää vielä lisäselvityksiä ja pohtia perusteellisesti lisätoimenpiteitä, jotta harvennushakkuut saadaan suositusten tasolle. Kaikkien toimijoiden yhteinen tavoite on, että metsät hoidetaan hyvin ja huolehditaan niiden kasvusta.

6 Kansallinen metsästrategia 2035 ja puumarkkinakysymykset, Erno Järvinen, MMM (liite 6)

Erno Järvinen esitti Puumarkkinatyöryhmälle yhteenvedon kansallisesta metsästrategiasta ja sen puumarkkinakysymyksiin liittyvistä toimenpiteistä. Ministeri Kurvinen joutui poistumaan kokouksesta. Tuula Packalen siirtyi puheenjohtajaksi.

Puumarkkinatyöryhmässä keskusteltiin muun muassa uudistamisvelvoitteesta, metsälaista ja puumarkkinaselvityksestä. Puumarkkinaselvitykseen ja sen aikajänteeseen liittyen vastattiin, että puumarkkinaselvityksiä toteutetaan määräajoin ja nähtiin, selvitys olisi siinä mielessä ajankohtainen, koska markkinoilla on tapahtunut muutoksia ja mm. uusia investointeja on tehty. Todettiin kuitenkin, että tarkempaa aikataulua ei olla suunniteltu vielä. Ehdotettiin, puumarkkinaselvityksen nostamista seuraavan kokouksen asialistalle.

7 Muut asiat

Ei muita asioita.

8 Seuraava kokous

Seuraava puumarkkinatyöryhmän kokous järjestetään 26.4. klo 14.30-16.30 kh Jakovara, Mariankatu 9 sekä etäyhteyshmahdollisuus

9 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 12.00.

Liitteet

- Liite 1 Edellisen kokouksen muistio 04102022
- Liite 2a Puumarkkinakatsaus Metry
- Liite 2b Puumarkkinakatsaus Sahateollisuus
- Liite 2c MTK:n viestit puumarkkinatyöryhmään
- Liite 3 Ajankohtaisia EU-metsäasioita, Roppola
- Liite 4 Ensiharvennusten korjuujälki Keski-Suomessa, SMK
- Liite 5 Puumarkkinatyöryhmän kannanotto 18.1.2023
- Liite 6 Kansallinen metsästrategia 2035 ja puumarkkinakysymykset, Järvinen